

**Föreskrifter om ändring i Statens jordbruksverks
föreskrifter (SJVFS 2007:42) om kompensationsbidrag,
miljöersättningar och miljöinvesteringar;**

SJVFS 2011:8

Utkom från trycket
den 11 februari 2011

beslutade den 10 februari 2011.

Statens jordbruksverk föreskriver, med stöd av 1 kap. 30 § förordningen (2007:481) om stöd för landsbygdsutvecklingsåtgärder och efter samråd med Sametinget, Skogsstyrelsen, länsstyrelsen och de organisationer som har representanter i övervakningskommittén i fråga om verkets föreskrifter (SJVFS 2007:42) om kompensationsbidrag, miljöersättningar och miljöinvesteringar¹ att 1 kap. 2 § ska ha följande lydelse.

1 kap. GEMENSAMMA BESTÄMMELSER

2 § I denna författning förstås med
betesmark:

Ett jordbruksskifte som inte är lämpligt att plöja och som används till bete, samt är bevuxet med gräs, örter eller ris som är dugligt som foder. Begreppet betesmark omfattar även mark som av länsstyrelsen fastställts som alvarbete på Öland och Gotland, skogsbete eller fäbodbete. Mark i renkötselområdet som huvudsakligen används till renbete räknas inte som betesmark. Skog som inte är fastställt skogsbete samt områden där åtgärder gjorts för att väsentligt gynna trätillväxten räknas inte som betesmark.

För landskapselementen brunn, källa, byggnadsgrund på maximalt 200 m², fornlämningslokal, fägata, gårdsgård av trä, jordvall, gropvall, odlingsröse, stentipp, stenmur samt öppet dike som uppfyller definitionen i bilaga 1, får den del av landskapselementen som ligger på betesmarken ingå i den ersättningsberättigande arealen.

Inom ett skifte är ytor med likartad trädthet om minst 0,1 hektar, som innehåller mer än riktvärdet 60 träd per hektar, inte ersättningsberättigade. Träd med stammar som utgår från en gemensam yta på maximalt 1 kvadratmeter räknas som ett träd. Träd med en stam som 1,3 meter över markytan har en diameter som understiger 10 cm räknas inte. Döda eller ringbarkade träd räknas inte.

Ytor större än 0,01 hektar där träd- och buskskikt är så tätt att marken är svåråtkomlig för betesdjuren är inte

¹ Författningen senast omtryckt SJVFS 2011:1.

betesmark oavsett typ av vegetation. Ytor med naturliga impediment större än 0,01 hektar är inte betesmark. Den sammanlagda ytan med naturliga impediment och träd- och buskskikt som är så tätt att marken är svåråtkomlig får inte överstiga 5 % av arealen. Med naturliga impediment menas naturligt förekommande sandområden, stenar och berg i dagen.

Mark som av länsstyrelsen fastställts som betesmark med särskilda värden, skogsbete, fåbodbete eller alvarbete räknas som betesmark utan hinder av vad som anges i tredje och fjärde stycket under denna definition. För mark som av länsstyrelsen fastställts som betesmark med särskilda värden eller skogsbete gäller att ytor med naturliga impediment större än 0,1 hektar inte är betesmark eller skogsbete. Den sammanlagda ytan med naturliga impediment får inte överstiga 10 % av arealen.

Inom utvald miljö räknas även mark som av länsstyrelsen fastställts som betesmark under restaurering samt mosaikbetesmarker och andra gräsfattiga marker som betesmark utan hinder av vad som anges i tredje och fjärde stycket under denna definition.

Om det finns särskilda skäl får länsstyrelsen för enskilda jordbruksskiften med särskilt höga naturvärden eller kulturvärden knutna till odlingslandskapet besluta om undantag från begränsningarna i fjärde stycket under denna definition. Den areal som undantas ska skrivas in i en åtagandeplan samt markeras som ersättningsberättigande element.

<i>betesperioden:</i>	den period under året som nötkreatur för mjölkproduktion ska hållas på bete enligt Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2010:15) om djurhållning inom lantbruket m.m.
<i>brukningscentrum:</i>	det block eller det närmast belägna blocket där de för jordbruksföretagets drift viktigaste ekonomibyggnaderna är belägna,
<i>certifierad ekologisk produktion:</i>	fodertillverkning, växtodling eller djurhållning, inklusive växtodling och djurhållning under karenstid, som kontrolleras enligt reglerna i rådets förordning (EG) nr 834/2007 ² ,
<i>eget arbete</i>	arbete som utförs av stödmottagaren, dennes make eller maka, registrerad partner eller sambo, förälder, syskon eller barn. Därutöver kan som eget arbete även räknas arbete som utförs utan betalning av andra personer som direkt berörs av miljöinvesteringen,
<i>ekologisk djurhållning:</i>	certifierad produktion som har godkänts av ett godkänt kontrollorgan eller djur som hålls enligt villkoren för

---

² EUT L 189, 20.7.2007, s. 1 (Celex 32007R0834).

<i>ekologiskt producerat foder:</i>	<p>miljöersättningarna för certifierad ekologisk produktion eller kretsloppsriktad produktion,</p> <ul style="list-style-type: none"> - foder från certifierad ekologisk produktion, även under karenstid, som har godkänts av ett godkänt kontrollorgan - foder från egen produktion framställt enligt villkoren för miljöersättningarna för certifierad ekologisk produktion, kretsloppsriktad produktion, betesmarker och slåtterängar eller våtmarker och småvatten - foder som djuren betar på skogsmark eller egen betesmark med gårdsstöd, under förutsättning att inga andra produkter än de som är godkända för miljöersättningarna för certifierad ekologisk produktion eller kretsloppsriktad produktion används på marken under stödåret. - foder som djuren betar på mark som ingår i andra jordbrukares åtagande för certifierad ekologisk produktion, kretsloppsriktad produktion, betesmarker och slåtterängar eller våtmarker och småvatten, - foder som djuren betar på betesmarker där 11 § Jordbruksverkets föreskrifter (SJVFS 1999:119) om hänsyn till natur- och kulturvärden i jordbruket och 15 § Naturvårdsverkets föreskrifter (SNFS 1997:2) om spridning av kemiska bekämpningsmedel tillämpas,
<i>ekologisk odling:</i>	<p>certifierad ekologisk produktion eller odling enligt villkoren för miljöersättningarna för certifierad ekologisk produktion eller kretsloppsriktad produktion,</p>
<i>ekologiskt odlat förökningsmaterial:</i>	<p>förökningsmaterial som har godkänts av ett godkänt kontrollorgan enligt reglerna för ekologisk produktion eller förökningsmaterial från egen odling enligt villkoren för miljöersättningarna för certifierad produktion eller kretsloppsriktad produktion,</p>
<i>extensiv boskapsskötsel:</i>	<p>produktionssystem som inte är definierade som ”jordlös husdjursskötsel”,</p>
<i>faktisk kostnad: flerfäbodsystem:</i>	<p>en kostnad som motsvaras av en reell utgift för ett projekt, system där djur flyttas mellan en huvudfäbod och en eller flera kompletterande fäbodar under fäbodsäsongen,</p>
<i>fäbod i bruk:</i>	<p>fäbod som är godkänd av länsstyrelsen och som används till fritt bete eller bete i storhägn med minst 1,5 djurenheter av djurslagen nötkreatur, får och get. Därutöver får bete ske med häst. Under fäbodsäsongen ska dessa djur vid fäboden ha tillgång till minst 6 hektar fritt bete eller bete i storhägn. Fäboden ska ha kvar inslag av traditionell bebyggelse och den del som används för fäbodbruket får inte användas som permanentbostad. Två eller flera besättningar som sköts gemensamt inom ett fäbodområde berättigar till en fäbod i bruk,</p>
<i>fäbodbete:</i>	<p>fritt bete eller bete i storhägn med djurslagen nötkreatur, får, get, eller häst vid fäbod i bruk,</p>

<i>förna:</i>	dött växtmaterial på marken som fortfarande har kvar sin struktur och ännu inte brutits ner,
<i>genbanksintyg:</i>	intyg om identitet och renrasighet gemensamt utfärdat av för rasen företrädande förening och av ägare till den genbanksbesättning som djuret tillhör,
<i>genbanksverksamhet:</i>	en form av husdjurskontroll som är godkänd av Jordbruksverket och som syftar till att säkerställa djurs härstamning och renrasighet,
<i>genetiskt modifierad organism:</i>	en organism i vilken det genetiska materialet har ändrats på ett sätt som inte inträffar genom parning eller naturlig rekombination,
<i>godkänt kontrollorgan:</i>	ett oberoende kontrollorgan som godkänts av Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll, enligt förordningen (1995:702) om EG:s förordning om ekologiskt framställda produkter,
<i>grovfoder:</i>	vallfoder, bete, halm, grönfoder, löv, bark, rotfrukter eller betmassa,
<i>grässvål:</i>	hävdad markvegetation med sammanhållet rotskikt,
<i>industrijordbruk:</i>	med industrijordbruk i bilaga 1 i kommissionens förordning (EG) nr 889/2008 ³ avses sådan intensiv djurproduktion som: <ul style="list-style-type: none"> - hållande av fjäderfän i bur eller pälsdjur i bur, - slaktsvinsproduktion med mer än 50 slaktsvin i årlig produktion, med undantag för (a) slaktsvinsbesättningar som hålls på ströbädd i storboxsystem, eller (b) om det rör sig om egna djur som hålls på någon av jordbrukarens egna produktionsenheter, - specialiserad produktion av nöt i spaltgolvsboxar, med undantag för (a) integrerad produktion av nöt där ungdjur går på spalt, eller (b) om det rör sig om egna djur som hålls på någon av jordbrukarens egna produktionsenheter, - specialiserad slaktkycklingproduktion eller annan intensiv uppfödning av slaktfågel. Gödsel från sådan produktion kan dock användas under en övergångstid fram till den 1 januari 2014. Rötresten från gödsel producerad i ovanstående djurhållningssystem samt slaktkycklingproduktion är tillåten under förutsättning att: <ul style="list-style-type: none"> - rötresten kommer från en gemensamhetsanläggning för biogasproduktion, där också gödsel, vall eller annat organiskt material från ekologisk produktion ingår. - minimiandelen organiskt material från ekologisk produktion ska vara 5 % på volyms- och årsbasis. - maximiuttaget från anläggningen till ekologisk produktion begränsas till andelen, på volyms- och

---

³ EUT L 250, 18.9.2008, s. 1 (Celex 32008R0889).

	årsbasis, tillåten ⁴ gödsel som totalt levererats till anläggningen.
<i>klippande eller skärande redskap:</i>	Undantaget för rötresten gäller dock ej fjäderfä som hålls i burar eller pälsdjur som hålls i burar. redskap använda på ett sådant sätt att de ger en distinkt snittyta,
<i>konventionellt foder:</i>	foder som inte definieras som ekologiskt producerat foder,
<i>lövtäktsträd:</i>	träd präglat av kontinuerlig lövtäkt eller möjligt att återuppta i hamling eller som kan ersätta utgående sådana träd inom eller bredvid samma betesmark eller slåtteräng,
<i>markkartering:</i>	provtagning och analys av åkerjord,
<i>officiell husdjurskontroll:</i>	husdjurskontroll godkänd av Jordbruksverket med stöd av lagen (2006:807) om kontroll av husdjur, m.m.,
<i>produktionsenhet:</i>	ett jordbruksföretag eller en del av ett jordbruksföretag med en sammanhållen ekonomi och verksamhet,
<i>skadlig ansamling av förna:</i>	en ansamling av förna som kan leda till uppluckring av grässvålen, indirekt gödsling, kvävning av nya plantor eller på annat sätt skada markens natur- och kulturmiljövärden,
<i>slaktsvin:</i>	djur som enligt Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 1998:127) om klassificering av slaktkroppar ska hänföras till benämningarna slaktsvin eller unggalt. Djuren ska även ha godkänts vid besiktning enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 854/2004 av den 29 april 2004 om fastställande av särskilda bestämmelser för genomförandet av offentlig kontroll av produkter av animaliskt ursprung avsedda att användas som livsmedel och enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av livsmedelslagen (2006:804),
<i>skogsbete:</i>	bete med djurslagen nötkreatur, får, get, eller häst inom ett område som huvudsakligen består av skog med ett till övervägande del spontant uppkommet trädbestånd. Trädbeståndet ska ha inslag av gamla träd eller på annat sätt visa på att en lång kontinuitet råder i trädsiktet. Området ska sakna påtagliga indikationer på storskaliga kontinuitetsbrott t.ex. trakthygge eller på att marken använts som inäga annat än i ringa omfattning före jordbrukets mekanisering. Områdets markvegetation ska vara betespräglad och bestå av gräs örter och ris som är duglig som foder. Vegetationen ska innehålla växtarter eller ha en vegetationsstruktur som visar på en långvarig beteshävd,
<i>slåtteräng:</i>	Ett jordbruksskifte som inte är lämpligt att plöja och som på eftersommaren används till slåtter med klippande eller skärande redskap eller för sådan slåtter kompletterat med efterbete eller lövtäkt. Slåtterängen ska vara bevuxen

⁴ Gödselmedel och jordförbättringsmedel enligt bilaga I till kommissionens förordningen (EG) nr 889/2008 samt gödsel från industrijordbruk enligt ovan.

med gräs, örter eller ris som är dugligt som foder. Mark i renkötselområdet som huvudsakligen används till renbete räknas inte som slåtteräng. Skog samt områden där åtgärder gjorts för att väsentligt gynna trätillväxten räknas inte som slåtteräng.

För landskapselementen brunn, källa, byggnadsgrund på maximalt 200 m², fornlämningslokal, fägata, gårdsgård av trä, jordvall, gropvall, odlingsröse, stentipp, stenmur samt öppet dike som uppfyller definitionen i bilaga 1, får den del av landskapselementen som ligger på slåtterängen ingå i den ersättningsberättigande arealen.

Inom ett skifte är ytor med likartad trädthet om minst 0,1 hektar, som innehåller mer än riktvärdet 60 träd per hektar, inte ersättningsberättigade. Träd med stammar som utgår från en gemensam yta på maximalt 1 kvadratmeter räknas som ett träd. Träd med en stam som 1,3 meter över markytan har en diameter som understiger 10 cm räknas inte. Döda och ringbarkade träd räknas inte.

Ytor större än 0,01 hektar där träd- och buskskikt är så tätt att det är omöjligt att genomföra någon slåtter är inte slåtteräng oavsett typ av vegetation. Ytor med naturliga impediment större än 0,01 hektar är inte slåtteräng. Den sammanlagda ytan med naturliga impediment och träd- och buskskikt som är så tätt att marken är svåråtkomlig får inte överstiga 5 % av arealen. Med naturliga impediment menas naturligt förekommande sandområden, stenar och berg i dagen.

Mark som av länsstyrelsen fastställts som slåtteräng med särskilda värden räknas som slåtteräng utan hinder av vad som anges i tredje och fjärde stycket under denna definition. För sådan mark gäller att ytor med naturliga impediment större än 0,1 hektar inte är slåtteräng. Den sammanlagda ytan med naturliga impediment får inte överstiga 10 % av arealen.

Inom utvald miljö räknas även mark som av länsstyrelsen fastställts som slåtteräng under restaurering som slåtteräng utan hinder av vad som anges i tredje och fjärde stycket under denna definition.

Om det finns särskilda skäl får länsstyrelsen för enskilda jordbruksskiften med särskilt höga naturvärden eller kulturvärden knutna till odlingslandskapet besluta om undantag från begränsningarna i fjärde stycket under denna definition. Den areal som undantas ska skrivas in i en åtagandeplan eller i ett särskilt beslut samt markeras som ersättningsberättigande element.

enligt definitionen i standard SS-EN 13790,
den myndighet som prövar frågor om stödet i första instans,

spruta:
stödmyndighet:

<i>tillskottsutfodring:</i>	sådan utfodring eller sådan fällindelning som kan leda till att tillförsel av växtnäring sker till ersättningsberättigande areal,
<i>träd och buskar av igenväxningskaraktär:</i>	träd och buskar som kunnat etablera sig på grund av att hävden blivit för svag och som kan skada natur- eller kulturmiljövärden eller den foderproducerande markvegetationen. Hit räknas varken de träd eller buskar som haft en funktion i, eller visar spår av, den äldre markanvändningen eller har ett särskilt natur- och kulturvärde. Inte heller deras ersättningsträd och ersättningsbuskar eller sådana träd och buskar som behövs som skydd för betesdjur i betesmarker eller slätterängar ska räknas som igen-växningsvegetation,
<i>träda:</i>	åkermark där ingen gröda avsedd för skörd, bete eller grüngödsling har etablerats senast den 15 juli,
<i>vall:</i>	en gröda på åkermark som består av vallgräs eller vallbaljväxter eller en blandning av dessa,
<i>vallbrott:</i>	mekanisk bearbetning eller kemisk bekämpning som leder till att vallens återväxtnöjligheter upphör,
<i>veterinärmedicinska läkemedel:</i>	produkter enligt definitionen i rådets direktiv 2001/82/EG av den 6 november 2001 om upprättande av gemenskapsregler för veterinärmedicinska läkemedel,
<i>våtmark</i>	med våtmark avses ett vegetationstäckt område, där vattenytan under en stor del av året är nära under, i nivå med eller nära över markytan och där vattennivån tillåts variera med de naturliga säsongsvariationerna,
<i>vändteg:</i>	del av skifte som inte odlas och vars bredd uppgår till högst 10 meter räknat från skiftets odlade kant,
<i>växtskadegörare:</i>	organismer enligt definitionen i 1 § växtskyddslagen (1972:318),
<i>växtskyddsmedel:</i>	begreppet växtskyddsmedel har samma betydelse som i förordningen (2006:1010) om växtskyddsmedel,
<i>åtagandeenhet:</i>	all åkermark som naturligt hör till de block som ligger närmast brukningscentrum, eller plats för gårdsbebyggelse, och som länsstyrelsen fastställer som åtagandeenhet,
<i>äldre markanvändning:</i>	hävd som i allt väsentligt motsvarar den som tillämpades före jordbrukets storskaliga mekanisering och introduktionen av mineralgödsel efter andra världskriget,
<i>övriga resurser:</i>	kostnader som hör till en miljöinvestering men som inte ger upphov till någon betalning för projektet.

-----

1. Denna författning träder i kraft den 10 mars 2011, men ska tillämpas från och med den 1 januari 2011.

SJVFS 2011:8

2. Definitionerna för betesmark och slåtteräng i 1 kap. 2 § gäller i dess äldre lydelse för mark som omfattas av ett åtagande för betesmarker och slåtterängar som har ingåtts till och med stödåret 2010.

MATS PERSSON

Lena Söderman
(Miljöersättningsenheten)